

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ทัศนคติ การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง ของผู้ชม” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเป็นการวัดตัวแปรเพียงครั้งเดียว (One - Shot Descriptive Study) โดยใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนซึ่งเปิดรับชมรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง ที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 300 คน .ซึ่งเป็นผู้ที่เปิดรับชมรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง ทั้งนี้เนื่องจากการไม่มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะของประชากรที่เปิดรับชมรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง และผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาเฉพาะกรณีรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมืองเท่านั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงมาปรับปรุงรายการ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการเลือกตัวอย่าง “โดยวิธีเจาะจง” (Purposive Sampling)

วิธีการที่ได้มาซึ่งตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างจากรายชื่อผู้โทรศัพท์เข้ามาแสดงความคิดเห็นในรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง (Telephone Listing)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษาจำแนกตามสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. คุณลักษณะทางประชากร มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของผู้ชมรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ คุณลักษณะทางประชากร (เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้)

ตัวแปรตาม ได้แก่ ทัศนคติของผู้ชมรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง

2. คุณลักษณะทางประชากร มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของผู้ชมรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ คุณลักษณะทางประชากร (เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้)

ตัวแปรตาม ได้แก่ การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของผู้ชมรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง

3. พฤติกรรมการเปิดรับชมรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในรูปแบบ เนื้อหา และผู้ดำเนินรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ พฤติกรรมการเปิดรับชมรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจในรูปแบบ เนื้อหา และผู้ดำเนินรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้าง และดัดแปลงมาจากการศึกษา ค้นคว้าเอกสาร และรายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ลักษณะของแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิด (Close-Ended Questionnaire) และคำถามปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ (ข้อ 1-6)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง ว่าสนใจเปิดรับชมเพราะเหตุใด บ่อยครั้งเพียงใด นานเท่าใด (ข้อ 7-13)

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมืองในแง่เนื้อหา รูปแบบ เวลา วิทยากร ว่ามีความเหมาะสมเพียงใด ผู้ชมเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยอย่างไร (ข้อ 14-29)

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ชมต่อรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง (ข้อ 30-36)

ตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับการนำข่าวสารไปใช้ประโยชน์ของผู้ชมต่อรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง (ข้อ 37-49)

ความเที่ยงตรง และความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

ในการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาเนื้อหา แล้วนำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงแล้วนำไปทดสอบ (Pretest) เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง (Relevance) ของเนื้อหาความเป็นไปได้ ในแง่ของคำตอบที่จะได้จากผู้ตอบแบบสอบถาม ตลอดจนความยากง่าย และความเข้าใจในภาษาที่ใช้ โดยนำไปทดสอบกับผู้ชมรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง ที่ไม่ได้เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้เหมาะสม โดยนำผลของข้อมูลมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยพิจารณาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีการวัดความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α = ระดับความเชื่อมั่น
 S_i^2 = จำนวนแปรปรวน และคะแนนแต่ละข้อ
 S^2 = ความแปรปรวนของผู้รับการทดสอบทั้งหมด

ผลจากการทดสอบค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามตอนที่ 3 - 5 ได้แก่ ด้านทัศนคติมีค่า .79 , ด้านความพึงพอใจมีค่า .60 และด้านการใช้ประโยชน์มีค่า .89

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้วิธีการสัมภาษณ์ตามรายการในแบบสอบถาม โดยผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยอีก 4 คน หรือให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามเอง สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ต่างจังหวัด จะใช้วิธีส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการอบรมผู้ช่วยวิจัยก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ระยะเวลาประมาณ 1 เดือน

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์การให้คะแนนในการวัดตัวแปร ดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมการเปิดรับชมรายการ “สนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง”

การวัดตัวแปรเกี่ยวกับปริมาณการเปิดรับชมรายการ “สนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง” ได้มาจากการนำคะแนนของความบ่อยครั้งในการเปิดรับมาคำนวณ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนความบ่อยครั้งในการเปิดรับ ดังนี้

ชมทุกครั้ง	(4 ครั้ง / เดือน)	3	คะแนน
ชมบ่อย	(2-3 ครั้ง / เดือน)	2	คะแนน
ชมนาน ๆ ครั้ง	(1 ครั้ง / เดือน)	1	คะแนน

2. ทัศนคติจากการเปิดรับรายการ “สนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง”

การวัดตัวแปรเกี่ยวกับทัศนคติจากการเปิดรับชมรายการ “สนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง” โดยแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	คะแนน
เห็นด้วย	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน

3. ความพึงพอใจที่ได้รับจากการชมรายการ “สนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง”
การวัดตัวแปรเกี่ยวกับความพึงพอใจ โดยวัดเป็นระดับความพึงพอใจ ดังนี้

พอใจมาก	5	คะแนน
พอใจ	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	3	คะแนน
ไม่พอใจ	2	คะแนน
ไม่พอใจมาก	1	คะแนน

4. การรับรู้ประโยชน์จากการเปิดรับชมรายการ “สนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง”
การวัดตัวแปรเกี่ยวกับการรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการชมรายการ “สนทนา
45 นาที ปัญหาบ้านเมือง” โดยแบ่งระดับการรับรู้เป็น 5 ระดับ ดังนี้

ได้รับมาก	5	คะแนน
ได้รับบ้าง	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	3	คะแนน
ได้รับน้อย	2	คะแนน
ไม่ได้รับเลย	1	คะแนน

การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

ผู้วิจัยตั้งเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนน ดังนี้

1. ค่าคะแนนในระดับ 1.00 - 2.33 หมายถึง มีระดับน้อย
2. ค่าคะแนนในระดับ 2.34 - 3.67 หมายถึง มีระดับปานกลาง
3. ค่าคะแนนในระดับ 3.68 - 5.00 หมายถึง มีระดับมาก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอ และสรุปผลการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้การคำนวณค่า
สถิติต่าง ๆ โดยแบ่งเป็น

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยระบุค่าของข้อมูลเป็นค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร ทักษะคิด พฤติกรรมการเปิดรับชม การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจต่อรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง

2. สถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

- การทดสอบคุณลักษณะทางประชากร ว่ามีความสัมพันธ์กับทักษะคิดของผู้ชมรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง หรือไม่ โดยใช้ t-test , การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-Way ANOVA) และ การทดสอบรายคู่โดยวิธีของ Scheffe'

- การทดสอบคุณลักษณะทางประชากร ว่ามีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้ชมรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง หรือไม่ โดยใช้ t-test , การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-Way ANOVA) และการทดสอบรายคู่โดยวิธีของ Scheffe'

- การทดสอบพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง ว่ามีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในรูปแบบ เนื้อหา และผู้ดำเนินรายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง หรือไม่ โดยใช้ Pearson's Product Moment Correlation อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา

การประมวลผลข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล แล้วทำการลงรหัส (Coding) และนำไปประมวลผลข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย